

POKROK ZAPADU.

Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Printing Co. ... Subscription \$5.00 per year.

Office: 1211 First 1914 street, Telephone 6. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává Tiskárské Družstvo.

Hlavní redaktor: JAN ROŠICKÝ

PŘEDPLATBY

Pro Spojené Státy a Kanadu okolo \$5.00 za rok. Spolu s Knihovnou Americkou \$2.00.

DO ČASU

Pravidla se na rok 1905. Spolu s Knihovnou Americkou \$4.00.

SANILEY PEREZ

Jsou nejbezpečnější, když se koupí na počtu než na výnosu Money Order a již nám se vše. Tak v registrovaném dopise, není možná žádná bankovní jevi šelma. Měně tímto je zaslána na poštovní notu, za kterou, v pád i straně, kdokoli a kdokoli peníze obrátit může. Na místě drobných přilímeme 100 1 a 2-centové kóky. Všechny záležitosti jsou zaslány pod jednodušou adresou: POKROK ZÁPADU, Omaha, Neb. - Vše není na adrese notička.

OHĀŤSKÝ

Drobné a různé ohlázky uvěřujeme pouze za když peníze k objednavce přiloženy jsou. Za drobné ohlázky obyčejné velikosti, nepřesahující patnáct centů za kus, za větší ohlázky, biatopů, šmrtí a jiná, třeba za \$1.00 za tři peníze za každé uvěřujeme. Necht každý proto přiložit objednavce tolik peněz, jak velkou ohlázku máti si přeje. Cený ohlázek na delší dobu oznamí se ochotně na požádání. Adresujte jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Adresujte jednoduše: POKROK ZÁPADU Omaha, Neb.

Omaha, dne 6. list. 1895.

V MĚSÍCI ZÁŘÍ JSMĚ VYVEZLI SKORO 60,000,000 liber bavlny méně než před rokem. Tak dobýváme cizí trhy!

JÍŽNÍ KAROLINA NENÍ POSUD PŘIPRAVENA PRO "NOVOU ŽENU". V ústavodárném sněmu byl návrh na udělení hlasovacího práva ženským poražen 121 proti 26 hlasům.

TURCI NEMAJÍ PŘY RÁDI AMERIKÁNY, v zemi jejich se usadivát. Uvášme-li, kterak máme my rádi Turky, již usadili se mezi námi, tu ovšem zámožným bratrům jejich diviti se nemůžeme.

NEWYORSKÝ SENÁTOR HILL PROHLÁŠIL se pro přímou volbu senátorů spolkových lidem. To buď znamená, že není nejmenší vyhlídka na prosazení žádoucí opravy této, nebo že nemá Hill nejmenší naděje na své znovuvolení.

JEDNOMU z NEWYORSKÝCH PÁNŮ policistů podařilo se za dobu služby své nashromáždit si za \$500,000 majetku a tamní komise proto se služby jej propustila. Dobře tak! Měl vědět sám, kdy má doat a měl již dávno odstoupit, aby zas jinému "potřebnému" přiležitost dal.

BĚHEM PRVNÍCH DEVÍTI MĚSÍCŮ tohoto roku přivezeno bylo tovarů daní podlehajících za \$110,423,966 více než v téže době loni. Když by jen polovice přívozu tohoto representovala mzdu, pak ztratili dělníci našl \$55,000,000 tou dobou, kteréž by byli jinak vydělali, kdyby se byly ty tovary zhotovily doma.

V ST. LOUISU PŘY CO NEJDŘÍVE počne vycházeti český časopis, pro kterýž přy již získány dobré síly. Možno, kdyby vydavatelé poradili se s těmi, jenž mají poněkud zkušenosti a vydáváním nových českých časopisů, nespěchali by třeba s podnikem svým. Pochybujeme, že jest lepší příležitost pro podnik takový teč v St. Louisu, nežli byla před třiceti lety.

PROSLAVENÝ VŮDCE LETOŠNÍ VÝPRAVY DO ČECH a tajemník americko-oddělení Mār. výstavy děkuje ku konci své obrany, kterou nazval "zprávou tajemníka", městské pražské radě, hraběti Lažanskému Dru. Podlipnému a jiným "kamarádům", s kterými si v Praze tykal, ale na hřídače, jenž ho hlídal když seděl v lapáku zapoměl. Inu, nevědek světem vládně.

ČIM DÁL, TÍM HŮR, JDE TO S FINANCOU národa za správy demokratické. Minulý měsíc vykazuje opět schodek skoro sedm milionů. Čím déle trvá vláda demokratická, tím lépe má každý občan poznat, že není dorostlá úkolu vlády.

KONEČNĚ UVOLENO SE TURCKO přistoupiti na reformní požadavky, na nichž velmocí evropské stály; řáduje tento není ale úplně zádnou zárukou, že tím stav Arménů a křesťanského obyvatelstva vůbec zlepšen bude. Turcká vláda jest prohnou ať do nejlhubších základů svých a dokud svrácena nebude, není na nápravu věcí ani pomyslen.

PŘEDNÍ NAŠI POLITIKÁŘI AMERIKŮ jsou, jak zdá se, zachvácení přitomně touze nemoct, jakoni před nedávnem ještě všichni s našich českoamerických novinářů trpěli. Tito po každé sebemenší cestě své psávali sáhodlouhé "dojmy z cest" a páni politikáři nyní zase pustili se do psaní upomínek. Jedinký rozdíl při tom bude asi ten, že psaní upomínek bude se asi pánům politikářům lépe vypláceti.

SITUACE NA KURK ZŮSTÁVÁ TOUŽ, jakouž po kolik měsíců již byla a Španělové jsou pořádě "na tom fleku zde", a ač neustále zprávy o každodenních vítězstvích svých do světa rozefylají, přec jen stále nových posil se dovolávají. Dle toho musí také povstati býti mnohem silnějšími, než Španělsko přiznati chce a kdo vt, zda ku konci přec jen neodvislosti Kuby nedocílí.

V LETNÍCH MĚSÍCÍCH STOUPLA cena železničních kolejnic o šest až osm dolarů na tuně. Kdyby se to bylo stalo za zákona McKinleyho, co bychom byli četli článků v demokratických listech o "nepravosti ochrany celní", o "zlodějství celním", o "monopolách a jejich vydračivosti", atd. Však ejhle, na místě toho přinesly pouze jenom úvahy o "oživujícím obchodě".

V NEW YORKU MAJÍ VOLICI HOJNÝ výběr stran. Tam lístek každé strany opatřen jest nějakým odznakem a sice: demokrati mají hvězdu v čele svého lístku, republikáni orla na volebním osudí, státní demokrati loď plachetní, prohibičáci vodomet (fontána), socialisti ruku s kladivem, populisti trojlístek jetelový, Good Government kluby kotvu, neodvislá organizace občanská slunce za moře vycházející a neodvislé okresní organizace (Steklerovci) dělo.

JEDINÝM SLUŠNÝM A KOLEGIÁLNÍM listem zdají se býti New Yorkské Listy. Chicagské časopisy otiskly všechny lež tajemníka výboru pro obeslání Národopisné, pana Spěváka, že spisy námi vydaré, sebrány byly rakouskými úřady co patisky českých autorů, ačkoliv jim musel být známo, že pan Spěvák drze, zúmyslně a nesmyslně lhal, však žádný z nich neměl tolik kolegiální slušnosti, aby na lež tu poukázal a jí popřel, aneb vyvrátil a tak lháře do pravého světla postavil.

VŠAK JSMĚ TO PŮVIDALI, ŽE NA NĚHO dojde! V Chicagu vyčerpali české časopisy již veškerou zásobu krvavé literatury a teč došlo už na Babinského. Jeden z tamnějších časopisů počal podávati tento velice napínavý a překvapujícími situacemi oplývající román Babinský, z pera nejvěhlasnějšího romanopisce nové i staré doby. Babinského by měli dát se Slepou Zpěvačkou do Jeskyne Loupežníků v Čertové Rokli, aby se tam seznámili s Deerou Odsozencovou a Marinem Marinelli a pak je všechny poslat na skleněnou horu. Budou-li tak "nejpřednější" naše žurnály v česko-americké metropoli pokračovati, vychovají nam brzy čtenářstvo, kteréž se nespokojí jinou četbou, než takovou jako byl Br... meč, Jenofeja, Rožmb...

VŠELIBKY POLITIKY DEMOKRATICKÉ jsou následující: kalifornští schodek o \$50,000,000 neb více; zrušit dluhu úroky nesoucího o 162,500,000 dol. a zrušit úroky o \$9,000,000 ročně; klusnutí našeho vývozu o 120,000,000 dol. neb více ročně a zrušit přívozu tovarů jel bychom zde mohli vyráběti o tolikoz a zrušení reciprocity a tím zničení obchodu s našimi sousedními jihoamerickými republikami. To dokázali demokrati za tři leta. Jak dlouho by to trvalo než by celá zem byla na mizině tou cestou pod jejich správou?

PŘESIDENT CLEVELAND PRACUJE již na poselství svém, kteréž kongresu po jeho sejiti se za město předloženo bude. Již nyní možno předvidati, že poselství hlavně s našimi poměry zahraničními zabýváti se bude, neboť od odročení se posledního kongresu nic jiného se neudálo, co by značnější pozorností zasluhovalo, — o finančních nesnázích národní naší pokladny ovšem nemluvě. Proto můžeme v poselství pouze důkladného rozboru našich styků a evropskými a východními zeměmi očekávati.

NOVÉ FRANCOUZSKÉ MINISTERSTVO, dle zpráv z Paříže docházejících, netěší se přy všeobecné přízni. Ni kde snad na světě nezávisl trvání neb pád ministerstva na osobní oblíbenosti neb neoblíbenosti jednotlivých jeho členů, jako ve Francii. U nás, v Soustátí, kterýkoliv z členů kabinetu může býti sebe neoblíbenější a přec jen pouze prezident může jej úřadu zbaviti, kdežto ve Francii neoblíbenost jedinkého ministra k pádu celý kabinet přivěsti může. Proto není též divu, že ministerské krize ve Francii téměř na denním pořádku jsou.

SPRÁVCOVÉ KONKURNÍ PODATATY Northern Pacific dráhy stali se vinnými nezávislosti k soudu v Seattle, Wash., tím, že obřky neuposlechli a k soudu se nedostavili. Proto ale nohu za krk si nedají, neb dobře vědí, že i při tak "velkém" přestupku, za jakýž v posledním době nezávislost k rozkazům soudním se vydává, se číť rozdíl, dle toho, kdo přestupku onoho se dopustil. Vsadili bychom se o posledně gresli, že vyvážnou páni správcové konkuršní podstaty železniční mnohem, mnohem lehčeji, než loni pouhým zřízencům železničním se to stalo.

KDYŽ JEDNALO SE O ZÁKON McKinleyho a pak když přijat byl, nebylo ani jediného oboru průmyslu, který by byl z té příčiny váznul, tím méně kterého, jenž by byl zaniknul, naopak bylo nesčetně takových, kteréž počaly zde vznikat, jako průmysl plechařský, perletářský, plysový a jiné. Nesčetně nových továren vzniklo za krátkou dobu trvání zákona McKinleyho pod působením jeho. Demokratický zákon celní přijat byl před patnácti měsíci a demokratické listy nemohou vykázati se ani jednou jedinou továrnou ku jejíž vzniku by zákon Wilsonův byl podnět dal, však celou dlouhou řadu jiných, ježto ohrozil neb zničil.

V TĚCH NAŠICH AMERICKÝCH ZÁKONECH pomalu už ani čert se nevyzná, neboť co v jednom státu prohlášováno jest zákonem za blů, jest dle zákona v státě druhém zase černým a naopak. Tak ku př. prohlášeno v minulých dnech nejvyšším soudem newyorským, že na hlasovacím lístku smf kandidát hlásiti se k té které politické straně jediné tenkrát, když skutečně dokázati může, že k tomu stranou tou oprávněn jest a nebrasský nejvyšší soud státní rozhodl zas, že čekanec prohlásiti se může za člena kterékoliv strany, aniž by tato proti tomu čeho namítati mohla. — Bylo by dobrým, kdyby členové obou soudních dvorů sejiti a náhledy své srovnati mohli.

KABINETNÍ KRIZE VE FRANCII stfďají se jako obrasy v kaleidoskopu. Poslední ministerstvo trvalo

solva deset měsíců a padlo tak jako právě minulě následkem objevení korupce, tehdy panamské a nyní železniční. Příčinou posledně krize ministerské bylo obvinění, že jížní dráha platila značné částky členům sněmovny poslancecké. Jeden z nich, M. Magnier, byl před dvěma týdny z té příčiny souzen a odsouzen na rok do vězení. S tím nebyli nepřátelé ministerstva spokojeni a požadovali potrestání jiných členů, kteří brali podílu v bádlerství. Nebyla to otázka politická, nýbrž otázka korupce, kteréž pád ministerstva spůsobila.

TAK TOMU BYLO VĚDĚT! KDYKOLIV některý demokrat byl navržen pro nějaký úřad, hlásali vždy demokraté čestí jen svornost a svorné podporování navrženého krajana. Když ale navržen jest český republikán, to pak o svornosti nechtějí nic vědět. K tomu poznání dospěl New Yorkský dopisovatel Svornosti, který v dopise svém praví: — "Jak se nyní ukázalo, vypadało to s tou svorností asi takto: Bude-li schválen navržený kandidát od Tammany Hall, pak pracujeme svorně pro něho at republikán, Tamanyista, státní demokrat neb socialista, bude-li však navržen Čech od republikánů, to "holt" vypfábnem, abysme si u Tammany nepoškodili firmu. Tak si tu společnou práci představovali vůdové českých Tammanyistů a podle toho se též zachovali. Již opět, nedbajíce daného slova, nalézají se vtlůně samospasitelné Tammany Hall a namáhají se, co nejvíce hlasů českých pro tuto uloviti."

PO MINULÝCH DESETI ROKŮ HLÁŠÁ no bylo demokratickými časopisy evangelium svobodného obchodu ze jména rolnictvu lřeno, jak blahodárných následků tžž mti bude. Nuž, svobodný obchod neproveden tak, jak proroci jeho a zejména nejbřičatější hlasatel jeho Cleveland chtěli a usilovali a přecé snad cití rolnictvo naše plnou měrou ty "blahodárné následky. Po všechna ta leta bylo stavěno vždy Anglicko za vzor a jak tam svobodný obchod zvláště na rolnický stav působí doznal Lord Salisbury v řeči své minulou středu ve Walfordu. Právil mezi jiným: "Od té doby co byly zákony obilní zrušeny, měli jsme tu největší příčinu litovati, že nebylo poslechnuto výstrah protekcionistů. Repealisté posměchem odbývali myšlenku, že by to mohlo býti na škodu, snížení cen nastalo a svobodný obchod skoro zničil rolnictví v několika okresích". A tento záhubný národohospodářský směr odporoučí a provádí strana demokratická.

BENEDIKTÍNÍ CHICAGŮŠTÍ UMÍ DĚLAT reklamu, to je pravda. Ke schůzi odbyvané za účelem protestování proti rozhodnutí poroty v přelícení opata Jaegra proti Bartošovi Bittnerovi, povolali si zpravodaje četných anglických i německých listů a tudíž zpráva o schůzi té roznesla se po celém Chicagu, ba po celé Americe. Zpravodajové neopomenuli vyfíčiti průběh schůze a výtržnost, která se stala ozváním se jednoho, jenž nesouhlasil s řečníkem, co pravou revoluci, kdežto byla to jak se zdá jen nepatrná výtržnost. Co vlastně onen výtržník zvolal, v tom se zprávy neshodují. V Katoliku neuvádí se slova jež byly počátkem výtržnosti. Svornost praví, že když pan Holec se tázal, kdo vychoval naše doktory, advokáty a svobodomyšlné redaktory odpověděno na to slovy: "Flandáci ne!" Podle "Světa" vykřiknul kdosi pouze "flandáci" a podle Dennho Hlasatele měl zvolati: "Vás flandáci poslouchat nebudeme." — Ve schůzi té bylo přijato "desatero" kteréž končí prohlášením Šotka za potupu české žurnalistiky, odsouzeno jednání ostatních svobodomyšlných časopisů a projevena páteru Jaegrovi veškerá ucta a důvera.

DEMOKRATĚ HLASOVALI VĚDY, ŽE svou opravou celní otevrou našemu průmyslu a našemu rolnictvu nové trhy. Jak se mu otvírají, jeví nám správa úřední za město září, die kteréž jsme vyvezli do ciziny letos o \$5,106,000 méně farmerských výrobků, nežli loni. Prodali jsme za \$800,000 méně dobytka, za \$1,730 prasat, za \$125,000 méně konzervovaného masa, za \$360,000 méně čerstvého masa, za \$55,000 méně soleného masa, za \$55,000 méně lože, za \$1,500,000 méně vepřového masa, za \$150,000 méně šunek, za \$13,000 méně oleomargarinu, za \$43,000 méně bavlnového oleje a za \$47,700 méně sřra. A co nejdůležitější jest, že se tímto "vymoženostmi" časopisy demokratické nechlubí.

Nelidskost.

Strážný soud lidu v Tyler, Texas, v úterý minulého týdne, jemuž byl podroben černocho Hilliard, kterýž dopustil se násilí a vraždy, jest jedním z největších zločinů, jehož se kdy obyvatelé jihu dopustili. Ohavník ten ovšem zasluhoval trest smrti za zločin svůj, avšak ústava zaručuje každému občanu spravedlivý soud a jelikož nemohlo býti obavy že by ohavník ten zasluženému trestu ušel, jest proto zločin onen neomluvitelným. Jest neomluvitelným nejen že ohavník onen utracen byl, nýbrž i onen strážný zřpsob, kterýž soud lidu na něm proveden. Na veřejném náměstí zřízeno bylo lešení, k němuž zlosyn uvázán, kol něho nakupeno paliva kerosinem navlhčeného a toto zapáleno. S nelidskostí zrovna bestiální byl oheň po několikráte uhašen, jen aby prodloužena byla muka zlosyna, tak že trvalo to skoro celou hodinu, než-li ponenáhlu k smrti upálen.

Je skoro k neuvěření, že takováto bestiálnost může státi se v zemi vzdělané, že může státi se ve státu, kde před nedávnem guvernér svolal zvláštní zasedání státního sněmu, by zabránil brutálnímu zápasu rváčů.

Nechceme a nemůžeme omlouvatí zločince pro zločin jím spáchaný. Zasloužil za tžž smrt měrou svrchovanou. Však trest ten nebyl by jej minul, kdyby se byl dal volný průchod zákonu. Však právě tak jako neomluvitelným zločin jeho, jest neomluvitelným i zločin lidu a co podává důkazu o zdivočlosti lidu toho jest to nesmírné účastenství s jakým se v něm podílel.

Právým kontrastem bestiálnosti té jest politování hodná udalost v Tifin, Ohio, kde učiněn byl pokus, jak před týdnem jsme sděliti, o lynčování vraha Martina, jemuž ale obezřetnými a různými úředníky se předěšlo, ovšem za cenu životů jiných. Uvidíme zdali úřady texasské učiní nějakých kroků k potrestání této bestiálnosti a zdali kroky ty budou mít nějakého výsledku.

Italie hodlá v tomto měsíci a snad už v nejbližších dnech začíti skutečně válku s Habeš. Bude to válka čistě útočná, k níž Habeš nezavdala žádné příčiny. Král habešský s Itálií žádného nepřátelství nevyhledává, přeje si míru a nechce nic víc, než aby šetřeno bylo nezávislosti jeho země. Nesvědomitě a krvežíznivě jednání Italie odsuzují nejen v Petrohradě a Paříži, nýbrž i v Berlíně, odkudž byla Crispiovi zaslána varovná rada, aby se mírnil. Že se Habeše zastane Rusko, o tom není žádné pochybnosti po nedávné návštěvě habešské deputace v Petrohradě, kde se Habešané přihlásili jako slabší pravoslavní k silnějšímu. V takovém případě Rusko dosud nikoho neoslýšelo, kdo je prosil o ochranu.

— Předplácejte svým přátelům Hospodáře do Čech, pouze \$1.25.